

YAPI SEKTÖRÜNDE ORTAK ÇAĞRI:

“Doğru malzeme, doğru uygulamalarla binalarımızı depreme karşı hazırlayalım”

Türkiye İMSAD ile Türkiye İMSAD üyesi dernekler, 17 Ağustos Marmara Depremi'nin 23. yıl dönümünde yaptıkları ortak bir açıklama ile 30'un üzerinde sektörü temsil eden inşaat malzemeleri sanayisinin paydaşları olarak bir yapının tüm elemanlarının deprem tedbirleri açısından önemine dikkat çekti: "Ülkemiz bir deprem ülkesi. Mevcut binalarımız açısından depremin yıkıcı gücü karşısında endişeliyiz. Binalarımızı güçlendirelim, 80 -100 yıl ömrü olan güçlü binalar yapalım. Doğru malzeme, doğru uygulamalar binaları güçlü kılar. Bu bilincin ve uygulamaların yerleşmesini sağlayalım" çağrısında bulundu.

Türkiye'de derin acılara yol açan 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin 23. yıl dönümü nedeniyle Türkiye İMSAD ve üyesi dernekler, deprem konusunda ilk kez ortak bir açıklama yaptı. **Türkiye İMSAD Yönetim Kurulu Başkanı Tayfun Küçükkoğlu**, "17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin 23. yıl dönümünde, hayatını kaybeden vatandaşlarımızı rahmetle anıyoruz. Depremler nedeniyle çok büyük acılar yaşadık. Her yıl 17 Ağustos yaklaştığında, 'Deprem öldürmez, bina öldürür' sözünü hatırlıyor, halkımıza yapılarını güçlendirme, tedbirlerini alma çağrısında bulunuyoruz. Bu yıl, dernek üyelerimizle birlikte ortak bir seslenişle çağrımızı yinelemek, konunun önemini vurgulamak istedik. Depreme hazırlık; toplum olarak uzun zamandır doğru planlama ile aşmamız gereken hayati konulardan biri. Gelecekteki refahımız, çocuklarımıza sağlıklı, güvenli binalar ve kentler bırakmak için bugün fedakârlık yaparak, orta-uzun vadeli planlarla hareket etmeliyiz. Sadece düzeltici değil, önleyici faaliyetleri de hızlandırmalı, dayanıklı, çevre dostu yapılarla can ve mal güvenliğimizi güvence altına almalıyız" şeklinde konuştu.

Kentsel dönüşümde, yeni binaların standartlara uygun şekilde yapılmasının yanı sıra güçlendirme ve yenileme seçenekleri de iyi değerlendirilmeli

Tayfun Küçükkoğlu sözlerine şöyle devam etti:

"Kentsel dönüşümü aslında bir kentin nüfusu artarken buna paralel olarak yaşam koşullarının geliştirilmesi, ulaşımdan eğitim alanlarının yeniden düzenlenmesine kadar kapsamlı, afetlere karşı dayanıklı ve 'akıllı' yaşam alanlarının oluşturulması olarak tanımlamamız gerekiyor. Kentsel dönüşüm, sosyal bir olay ve uzun vadeli olarak tüm yönleriyle planlanmalı. Öncelikle, deprem kuşağında bulunan ülkemizde riskli depremin değil, güvensiz yapıların oluşturduğu bilinciyle hareket etmeli, şehirlerimizi bu gerçeklik çerçevesinde kurgulamalıyız. Kandilli Rasathanesi verilerine göre, İstanbul'da yaşanması muhtemel **7,5** civarında bir depremde mega kentte bulunan yaklaşık **1,2** milyon binadan **491** bininin hasar alması bekleniyor. Söz konusu senaryoda **13** bin **492** binanın çok ağır, **39** bin **325** binanın ağır, **136** bin **746** binanın orta, **300** bin **963** binanın ise hafif hasar alacağı öngörülüyor. Bu tablo karşısında İstanbul için en acil ihtiyaç, binaların durumlarının tespit edilmesi ve her bir bina için özel reçetenin oluşturulmasıdır. Türkiye'nin tamamına baktığımızda ise hala **1.5** milyonu acil olmak üzere **6.5** milyon konutun deprem riskine karşı dönüşmesi gerektiğini biliyoruz. İstanbul Kentsel Dönüşüm Derneği'nin yaptığı açıklamaya göre son **9** yılda **240** bin yapı için riskli raporu alındı. Bu yapılardan **215** bin adedi içinde bulunan **720** bin bağımsız birim yıkıldı. Şubat ayı başında Resmi Gazete'de yayımlanan kararla riskli yapı olarak tespit edilen gerçek ve tüzel kişilere ait konut ya da iş yerlerine verilecek olan faiz destekli kredilerde, kredi tutarı iki katına çıkarıldı. Bunlar çok önemli adımlar. Ülkemizin özellikle içinde bulunduğumuz dönemde sınırlı kaynakları olduğunun farkındayız. Dolayısıyla bizlerin, binalarımızda deprem güvenliği konusunda tüm ümidimizi uzun vadeli kredilere, desteklere bağlamadan, deprem güvenliğini geliştirme bilincimizi artırıp kaynaklarımızın kullanım önceliğinin deprem güvenliğine aktarılmasını sağlarsak, güvenli yapılara geçme motivasyonu da artacaktır. Halkımızın deprem güvenliği bilincini tespit etmek ve geliştirme stratejilerini

belirlemek adına uzun vadeli bir seferberlik başlatılması gerektiğine inanıyoruz. Kısa vadeli çözüm arayışları bizi istenen sonuca ulaştırmayacaktır."

Kentsel dönüşümü hızlandırmak için binaların üç gruba kategorize edilerek planlama yapılması gerektiğine dikkat çeken **Türkiye İMSAD Yönetim Kurulu Başkanı Tayfun Küçükkoğlu** sözlerini şöyle tamamladı:

"Binalar üç grupta kategorize edilerek; 'kesinlikle yıkılması gerekenler', 'güçlendirilerek kullanılacaklar', 'deprem riski olmayan binalar' olarak tasnif edilmeli. Alan dönüşümü esas alınmalı. Ayrıca ülkemizde kentsel dönüşüm kapsamında tek uygun çözüm olarak vurgulanan 'yıkım ve yeniden yapımın' yanı sıra, Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi 'güçlendirme/yenileme' çalışmalarının da önemli bir seçenek olduğunun farkında olmalıyız. Ülkemizde bu sürecin sağlıklı bir şekilde ve hızlanarak devam etmesi, kentsel dönüşümün salt bir bina dönüşümü olarak görülmemesi, 20-30 yıl sonra tekrar dönüştürülecek yapılar değil, 100 yıllık yapılar, yaşam alanları inşa edilmesi gerekiyor. Böylesi büyük ve kapsamlı çalışmaların uçtan uca planlanmasını önemli görüyoruz. Türkiye inşaat malzemeleri sanayisini temsil eden Türkiye İMSAD olarak, deprem gibi hayati bir konuda çözüm üretmeye, sorumluluk almaya devam edeceğiz. Bu ortak seslenişimize kendi faaliyetleri bakımından katkı sağlayarak, kaliteli malzemenin ve uygulamaların önemine değinerek değerli mesajlar veren tüm üyelerimize teşekkürlerimizi sunarız."

"Depremi unutmayalım, önlemlerimizi hızla alalım. Doğru malzeme, doğru uygulamalar ile binalarımız güçlendirelim."

Türkiye İMSAD üyesi derneklerin deprem tedbirlerine yönelik mesajları şöyle:

AGÜB - Agrega Üreticileri Birliği: Betonun ana hammaddesi olan Agrega; kum, çakıl ve kırmataş gibi malzemelerin genel adıdır. Betonun yüzde 75'ini oluşturan agregaların kalitesi betonun performansını etkileyen en önemli parametredir. Binaları ayakta tutan malzemeler çelik donatılar ve betondur, betonu ayakta tutan ana malzemelerden birisi ise agregadır. Betonun dayanımını ve servis ömrünü olumsuz etkileyen materyaller içeren agregalar depremlerin felaketle sonuçlanmasına neden olabilir.

Armatür, Valf, Musluk, Tesisat Ekipmanları ve Vana Sanayicileri Derneği: Ülkemiz topografik yapısı ve iklim şartları sebebiyle depremler başta olmak üzere doğal afetlere karşı her zaman hazırlıklı olunması gereken bir konumdadır. Depreme dayanıklı binalar inşa etmek ve afet odaklı kentsel dönüşümün yanı sıra bulunduğumuz ortamın ve bulunduğumuz şehrin belli bir şekilde sürdürülebilirlik kavramı içinde var olmasını da sağlamak gerekmektedir. Özellikle İstanbul gibi çok göç alan şehirlerde sürdürülebilirlik kavramı çok önemlidir.

AYSAD - Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği: Bina içi ulaşımın vazgeçilmez olan ve depremin yarattığı yıkımdan doğrudan etkilenen sistemlerden biri de asansörler ve yürüyen merdivenlerdir. Deprem anında asansörlerin davranışlarını düzenleyen ve yapısal özelliklerini tanımlayan standartları sağlamak, belirlenen önlemleri almak ve kullanım kurallarına uymak hayat kurtarır.

BİTÜDER - Bitümlü Su Yalıtımı Üreticileri Derneği: Yapıların taşıyıcı sistemlerine sızan su, korozyona, dolayısıyla taşıyıcı sistemdeki demirlerin çürümmesine, zayıflamasına sebep olur. Yapılarımızı su yalıtımı ile korozyona karşı korumaya almalıyız. Su yalıtımının inşaat aşamasındaki maliyeti, toplam bina maliyetinin sadece yüzde 3'ü kadardır. Sağlıklı güvenli yapılara kavuşmak, doğru malzeme seçimi ve uygulamalarla mümkün.

BSD - BİMS Sanayicileri Derneği: İlgili bakanlık ve yerel yönetimlerin çalışmalarını destekliyoruz. Bimsblok üreticileri olarak, insan yaşamına değer veren ürünlerimizle inşaat sektöründe yer alıyoruz. Tekrar acılar yaşamamak için ürün güvenliğinin denetlenmesini, standartlara uymayan duvar malzemelerinin tercih edilmemesini diliyoruz.

ÇATIDER - Çatı Sanayicileri ve İş Adamları Derneği: Yapının önemli bölümlerinden çatının dayanıklılığı, depremde hayat kurtaran bir unsur haline gelebilir. Ülkemizde milyonlarca yapıda standartlara uygun olmayan çatı bulunduğunu görüyoruz. Büyük bölümü geleneksel uygulama metotları ve malzemelerle yapılan bu çatılar, depremde oluşabilecek riskleri artırabilir. Bu nedenle deprem güvenliği için yapıların temelden çatıya her bölümünün dikkatli projelendirilmesi ve inşa edilmesi şart.

ÇEDBİK - Çevre Dostu Yeşil Binalar Derneği: BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda yapıların doğal afetlere karşı dayanıklı olmasının yanı sıra ekonomik, çevresel ve sosyal anlamda sürdürülebilir olmaları da dünyamız için büyük önem arz etmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda, binalarımızın malzeme ve yapım yönetmeliklerine uygun olması, Yeşil Bina gerekliliğiyle inşa edilmesi hem güvenli hem de konforlu bir yaşam sunar.

ETMD - Elektrik Tesisat Mühendisleri Derneği: Yapıların elektrifikasyonu bağımsız ve yetkin kuruluşlarca kontrol edilip raporlanmalıdır. Standartları karşılayan malzeme ve cihazlar kullanılmalı, tüm tesislerde depremde elektriğin güvenli şekilde kesilmesini sağlayan ekipmanların kullanılması mecbur kılınmalıdır. Hastane, okul ve benzeri kamu binalarında, elektriği şebekeden bağımsız olarak kesintisiz sağlayacak sistemler oluşturulmalıdır. Gerektiğinde kullanılmak üzere seyyar enerji kaynakları kullanıma hazır halde bulundurulmalıdır.

GALDER - Genel Galvanizciler Derneği: Sıcak daldırma galvaniz kaplama çeliğin ve dolayısıyla yapının ömrünü uzatır. Deprem ya da farklı nedenlerle yıkılan binaların çoğunda özellikle donatı çeliklerinde korozyonun etkisi önemli ölçüde görülmektedir. Standartlara uygun, kaliteli malzemeler kullanarak depreme dayanıklı yapılar inşa edilmelidir. Japonya, Kanada, ABD, Avustralya gibi deprem kuşağındaki gelişmiş ülkelerde depreme dayanıklı galvanizli köprüler binalar yanı sıra galvanizli donatı çeliği kullanılan büyük projeler görmek mümkündür. Güvenilir ve sürdürülebilir yapılar sunmak yapı sektörüne bir şekilde dahil olan herkesin sosyal sorumluluğudur.

İKSD - İskele Kalıp Sanayicileri Derneği: İnşaatlarda standartlara uygun kaliteli kalıp kullanımı beton kalitesine dolayısıyla binaların depreme dayanımına olumlu yönde katkı sağlayacaktır. Merkezi ve yerel yönetimler tarafından inşaatların planı, projesi ve tüm aşamaları titizlikle kontrol edilmelidir. Ortak çabayla riskler bertaraf edilmeye çalışılmalıdır. Olası afet ve acil durumlar için davranış modelleri ve senaryolar oluşturularak tüm vatandaşlarımız sürekli olarak bilinçlendirilmeli, internetin ve sosyal medyanın gücünden yararlanılmalıdır.

İZODER - Isı Su Ses ve Yangın Yalıtımcıları Derneği: Yapı güvenliğinde su yalıtımı vazgeçilmez bir unsurdur. Ülkemizde inşa edilecek yapıların uzun yıllar boyunca dayanıklılığını koruması için; zemin etüdünün yapılması, yapının tekniğine uygun olarak tasarlanması, iç ve dış etkenlerden yalıtım ile korunması gerekmektedir. Binalarda Su Yalıtımı Yönetmeliği'nin doğru uygulanması ve etkin sonuçlara ulaşabilmesi için, 'doğru malzeme', 'doğru detay' ve 'belgelendirilmiş çalışan' üçgenin eksiksiz çalıştırılması ve denetlenmesi sağlanmalıdır.

KÜB - Katkı Üreticileri Birliği: Yapıların deprem güvenliklerinin sağlanmasında; betonun, yapının taşıyıcı sistemini oluşturan en önemli malzemelerden biri olması, dayanımı ve durabilitesi yüksek betonların kullanılmasını zorunlu kılar. Betonun ana karakterini belirleyen en önemli etkenlerden biri beton içerisinde kullanılan kimyasal katkı malzemeleridir. Ancak yüksek teknoloji katkı kimyasalları ile üretilen kaliteli beton sayesinde uzun ömürlü ve sağlam yapıların yapılması mümkün olacaktır.

MUDER - Ahşap Mutfak ve Banyo Mobilyası Sanayici ve İthalatçıları Derneği: İnsan sağlığı ve güvenliğine verdiğimiz önem şüphesiz değerlerimiz arasında en ön sıralarda yer almaktadır. Deprem bu bağlamda taşıdığı tehditler ve öngörülemeyen özellikleri nedeni ile her zaman gündemimizde bulunmaktadır. Depremi engellenemeyeceği bilinci ile etkilerinin azaltılabilmesi için günümüzde elimizdeki yegane imkanımız, yaşama ait ürünlerle hizmet veren tüm sektörler olarak yapacağımız özverili çalışmalarımızdır.

PANELDER - Yalıtımlı Panel Üreticileri Derneği: Sağlıksız kentleşme ve kaçak yapılaşmaya dur diyebilmek, güvenli yapılar üreterek depremle yaşamayı öğrenebilmek, depreme karşı önlem almamanın cinayet olduğunu hatırlatmak ve yaşanabilir kentleri birlikte yaratabilmek için inşaat sektöründeki tüm STK'lar el ele vermelidir. Deprem bölgesinde yer alan ülkemizde, çatı ve cephelerde Derneğimizin temsil ettiği iki tarafı sac kaplı, hafif sandviç panel malzemelerin kullanımı teknik olarak mümkün olan yerlerde yaygınlaştırılmalıdır.

POMSAD - Türk Pompa ve Vana Sanayicileri Derneği: Su ve atık su tesisleri, yer üstü ve yer altı boru hatları, pompa istasyonları, tanklar, rezervuarlar, depolama ve arıtma tesislerinden oluşan geniş ağ özellikle depremlerde hassastır. Su sektörü, deprem hasarına ve hizmet kesintilerine karşı "en savunmasız kamu hizmetidir". Bu sebeple, konu ile ilgili acil halk sağlığı ve yangınla mücadele planı hazırlanarak gerekli tedbirler alınmalıdır. Su ve kanalizasyon hizmetlerini sunan idareler, su ve atık su sistemlerinin "omurgası" olan boru hattı sistemlerini, üzerinde bulunan pompa ve vana tesislerini, depremin etkilerine karşı güçlendirmelidir.

PÜKAD - Pencere ve Kapı Sektörü Derneği: Kıtaların birleştiren iki boğazla bir iç deniz barındıran, dört mevsimin yaşandığı, verimli tarım topraklarıyla geçmiş tarihlerde birçok imparatorlukların yaşamını sürdürdüğü, kimilerine göre 'dünyanın başkenti olsa olsa İstanbul olur' denilen şehri bulduran, sanayisiyle ekonominin lokomotifini, derin tarihi mirasın büyüklüğü kadar sismik talihsizliğe sahip olan Marmara Bölgesi'nin normalin üzerinde korunması gerekir.

TALSAD - Türkiye Alüminyum Sanayicileri Derneği: Kritik bir deprem bölgesi olan ülkemizde, elim örneklerini yaşadığımız ve birçok vatandaşımızı kaybettiğimiz her bir depremde doğal afetlerin etkilerini yıkım seviyesine taşıyan insani hatalar ve ihmallerin sonuçları acı bir şekilde tecrübe edilmiştir. Bu üzücü olaylar sonrasında her defasında kentleşme ve yapılaşma kurallarının önemini bir kez daha anlamış bulunmaktayız. Doğal afetlerin engellenemeyeceği gerçeğini kabullenerek imkanlarımız dahilindeki tüm önlemlerin alınması, kuralına uygun yapılaşma ve doğru malzeme seçimi hayati bir önem taşımaktadır.

TGÜB - Türkiye Gazbeton Üreticileri Birliği: Afet odaklı kentsel dönüşüme hız verilmesini, yıkıp yapmak kadar bina güçlendirme destekleri ile yenileme hızının artırılmasını, toplumsal bilinçlenme için harekete geçilmesini diliyoruz. Türkiye Gazbeton Üreticileri Birliği olarak nitelikli yapı malzeme ve uygulamalarının yaygınlaşması, halkımızın ihtiyaçlarıyla uyumlu kentsel dönüşümün en kısa sürede tamamlanması, toplumsal bilinç düzeyinin artırılması, afet risklerinin azaltılması konusunda ivedilikle harekete geçilmesi için çaba ve desteğimizi sürdüreceğiz.

THBB - Türkiye Hazır Beton Birliği: Betonarme yapıların uzun yıllar depreme karşı dayanıklı olabilmesi için taşıyıcı malzeme olan betonun dış çevre etkilerine de dayanıklı olacak şekilde tasarlanması gerekir. Bu dayanıklılığın sağlanması için, kullanılan beton dayanım sınıflarının yükseltilmesi çok önemlidir. Bu nedenle THBB, taşıyıcı olarak en düşük C30 sınıfı betonun kullanılmasını önermektedir. Dayanım sınıfı seçimi kadar önemli olan bir konu da, betonun servis ömrü boyunca performansını belirleyecek olan "Çevresel Etki Sınıfı" seçimidir. Doğru belirlenmiş çevresel etki sınıfında, yüksek dayanımlı ve kalite belgeli betonlarla inşa edilen standartlara uygun tasarlanmış ve denetlenmiş binaların büyük bir depremde alacağı hasarın daha az olacağı öngörülmektedir.

TİMDER - Tesiat İnşaat Malzemecileri Derneği: Mevcut durumda ülkemizdeki 6,7 milyon yapı riskli statüsünde bulunmaktadır ve bunlardan 1,5 milyonunun acilen dönüştürülmesi gerekmektedir. Gelişmiş ülkelerde ilk tercihlerden biri olan güçlendirme çalışmaları ülkemizde uzun yıllar boyunca kentsel dönüşümün gölgesinde kalmış oldu. Yıkıp yeniden yapmaya kıyasla yüzde 50 daha az maliyetli olan güçlendirme çalışmaları, güçlendirmeye uygun binalarda olası bir depremi en az hasarla atlatabilmemizi sağlayacaktır.

TUCSA - Türk Yapısal Çelik Derneği: İnsan hayatına ilişkin çalışmalarda tüm siyasi kaygılardan arınmış birlik ve beraberlik içinde dayanışma sağlanmalı, günlük çareler yerine orta ve uzun vadeli çözümlere gidilmelidir. Kamu, üniversite ve sanayi arasındaki kopukluk giderilmeli, AR-GE çalışmaları daha fazla teşvik edilmelidir. Standart - Yönetmelik karmaşası sona erdirilmelidir. Binaların sadece depreme dayanıklı olmaları değil, tüm anlamıyla çağdaş bina özelliklerini içeren, yapısal açıdan güvenli, enerji verimliliği yüksek, çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliğinin yeterli olmaları sağlanmalıdır. Binaların tasarım, yapı malzemesi, imalat ve uygulama sürecinin standart ve yönetmeliklere uygun olarak yapılması sağlanmalı, bunun için belgelendirme ve denetim sistem kendi kendini denetleyecek hale getirilmelidir.

TUKDER - Tuğla ve Kiremit Sanayicileri Derneği: Tuğla ve kiremit sanayicileri olarak depreme dayanıklı tuğla ve kiremit üretiminde Ar-Ge çalışmaları organize ederek, ulusal ve uluslararası projelerde yer alarak, depreme dayanıklı yapılarla ilgili mevzuat ve teknik çalışmalara katkı sağlayarak, deprem bilincinin artırılması ve etkilerinin azaltılması için yapılan faaliyetleri destekliyoruz.

UAB – Ulusal Ahşap Birliği: BM'e bağlı uluslararası araştırma kuruluşlarının verilerine göre iklim değişikliği ve çevre sorunlarında inşaat sektörünün payı büyük. İnşaatlarda hem çevresel etkisi nedeniyle hem de deprem kayıplarının azaltılması için hafif, doğal, yenilenebilir, sürdürülebilir yapısal ahşap malzemelerden daha fazla yararlanılmalıdır.

Türkiye İMSAD Hakkında

Kuruluşundan bu yana geçen 38 yılda, Türk inşaat sanayisini gerek yurt içinde gerekse yurt dışında temsil eden bir sivil toplum örgütü olan Türkiye İMSAD, 84 sanayici firma, 52 sektör derneği ve 3 üniversite üyesiyle, pazarda 32 binden fazla noktaya etkin bir şekilde ulaşmaktadır. Sürdürülebilir büyüme için yurt içinde ve yurt dışında iş birlikleri geliştiren Türkiye İMSAD, iç pazardaki gelişmeleri yakından izlemekte ve ihracatta ulaşılan başarının artarak sürdürülebilmesi için, dış pazarları yakından takip etmektedir. Türkiye İMSAD, inşaat sektörünün çok önemli grupları olan 35 farklı alt sektörü temsil etmektedir. 2011 yılında Brüksel, 2015 yılında ise Kamerun temsilciliğini kuran, sektörel projeler yürüten, raporlar yayınlayan Türkiye İMSAD, Avrupa Komisyonu'nun fonladığı birçok projeye de liderlik etmektedir. 2018 yılından bu yana buildingSMART Türkiye şubesine ev sahipliği yapmaktadır.

